

LES HISTÒRIES DE L'AVI

De vegades les coses no són el que semblen i necessites una reflexió per veure la realitat i acceptar-la tal com és.

Durant la meva infantesa, l'avi Joan era la persona més fascinant que havia conegut, era escriptor. Havia viscut en un refugi, tal com ho anomenava ell, durant els temps més durs de la guerra que envaïa el seu país. S'hi havien complicat molt les coses, i per això havien recollit a tots els nens i nenes i els havien amagat al refugi. No havia arribat a veure mai més a la seva família. Segons ell, tota aquella mainada que vivia al refugi, una seixantena, tenien poders, però no els típics que pot tenir una fada o una bruixa, no, eren uns poders especials, diferents, peculiars...

Anàvem de camí a Figueres cap a ca l'avi. Al llarg del trajecte, no havia apartat la mirada de la finestra observant els cotxes embalats. Pensava en les històries màgiques que em contava l'avi cada cop que anàvem a casa seva. Per fi vam arribar.

-Hola Chloe! –va exclamar l'avi que ja ens esperava a la porta. –Tom, Carme! Com esteu?

-Avi! –vaig exclamar jo amb un somriure d'orella a orella.

Els pares se n'havien d'anar a casa d'uns amics el cap de setmana, i mentre, jo estaria a ca l'avi.

Casa seva era com un llibre sencer. Les habitacions estaven plenes de prestatgeries, on hi havia un piló de llibres de tota mena: romàntics, d'aventures, de ciència-ficció, de terror, històrics...

-Avi –vaig dir tot seient en la confortable butaca que hi havia al menjador –, què m'explicaràs avui?

L'avi va fer un mig somriure. –Veig que segueixes sent tant curiosa com sempre Chloe, i això està molt bé. Espero que la consciència adulta no t'afecti mai –va contestar ell-. Durant tot aquell temps que vaig estar amagat al refugi, uns quatre anys, vaig aprendre un piló de coneixements sobre la natura, els animals, les plantes i... la lluita contra els monstres!

-Els monstres? Quins monstres? No m'has parlat mai de cap monstre, avi –vaig replicar.

-T'ho explico ara que tens nou anys, abans eres massa petita i no era el moment –va contestar -. Els monstres eren unes bèsties terribles que, de tant en tant, apareixien al refugi i s'emportaven a algun dels companys. Els esperàvem angoixats perquè els que marxaven no tornaven mai.

-I tu els vas veure aquests monstres?

-I és clar que els vaig veure! M'hi vaig haver d'enfrontar i tot!

-I què me'n dius dels nens i nenes peculiars que vivien amb tu al refugi?

-Cadascun tenia un poder diferent. Hi havia un nen que es podia convertir en qualsevol animal, passava desapercbut a tot arreu. Per exemple, si es convertia en formiga, se't ficava a l'esquena i et podia seguir durant tot el dia sense que te n'adonessis. També hi havia una nena que sabia caminar sobre el gas i l'aigua i sovint, amb el seu paraigües de color rosa, s'enlairava i s'enlairava tant amunt que arribava als núvols i un cop allà, podia caminar-hi per sobre.

-Que divertit! –vaig exclamar tota emocionada- Què més podien fer?

-També hi havia un nen que corria a la velocitat de la llum. Ningú no l'atrapava i, sovint, en una clucada d'ulls, havia recorregut tots els voltants i ja tornava a ser al teu costat.

-Havies provat de competir contra ell en una carrera? –vaig preguntar tement-me la resposta.

-I és clar que sí! Però és que una volta meva al camp de futbol eren cinquanta de seves! Un dels meus millor amics era escardalenc, semblava que només amb una empenta s'hauria d'esmicolar.

-I quin poder tenia aquest nen?

-Menjava, repetia de tot i encara tenia gana. Es podia arribar a menjar un àpat per a cent persones en cinc minuts i encara quedar-se en gana. Les cuineres no donaven l'abast. Era un no parar.

-I com és que estava tan prim?

-Ni jo ni ningú ho ha sabut mai. Hi havia gent que deia que tenia més d'un estómac, però mai ho vam poder saber. També hi havia dos germans bessons, un nen i una nena, que eren tan i tan elàstics que encongint-se al màxim podien cabre dins una capsa de sabates!

-Però com s'ho feien? Això és impossible! –vaig exclamar sorpresa.

-No hi havia res impossible en aquell refugi. Tenien els ossos de gelatina, o això creia tothom.

-I tu? Quin poder tenies? -L'avi va semblar sorprès.

-No ho saps?

-No –vaig respondre segura del que deia.

-Jo podia escriure qualsevol cosa en menys d'un minut. Tots els llibres que veus en aquesta casa els he escrit jo. Alguns dels que t'has llegit són els primers que vaig escriure, quan era un vailet de dotze anys, dins el refugi. La resta els he anat escrivint al llarg de tots aquests anys.

-Però avi, com se t'acudeixen tantes idees per a tants llibres?

-Jo he viscut molts anys, molts més que tu i, per tant, he tingut diferents experiències que he volgut plasmar en fulls i tinta. Vaig quedar bocabadada, tot resultava incommensurablement exòtic per a mi, ja que gairebé mai no havia sortit de Catalunya, i per tant, jo li suplicava que m'obsequiés amb noves històries cada vegada que el veia. Ell sempre em complaïa i me les explicava com si fossin secrets que només jo podia sentir i això m'encantava.

-Jo també puc arribar a ser com tu, avi?

-El futur no se sap mai. Mira, per ser un bon escriptor, has de tenir sempre les idees clares, no pots dubtar, has de saber d'on vénis i cap a on vols anar; ho entens? –va dir amb el seu accent alemany.

-Em sembla que sí –vaig respondre un xic confosa.

-Molt bé, ara és hora d'anar a dormir. Demà ens espera un dia llarg.

Vaig pujar les escales fins a l'habitació de convidats, on dormia jo cada cop que hi anava. Com que l'avi no rebia gaires visites, jo mateixa havia decorat aquella habitació al meu gust. Hi havia pòsters de concursos d'escriptura, fotos antigues de quan era petita amb el meu avi a Palamós, o a dalt de tot de Montserrat, i algunes postals que ens enviàvem amb l'avi quan tardàvem temps a veure'ns.

Aquella nit vaig tenir un somni molt estrany, del qual hi apareixien uns nens d'allò més normals en un orfenat, i un soldat de l'exèrcit que se n'emportava tres o quatre.

Em vaig despertar trista per tota aquella mainada, tot i que no ho havia entès massa bé. De sobte, em va venir al cap aquella frase que m'havia dit l'avi: "Espero que la consciència adulta no t'afecti mai". No l'havia sentit parlar amb aquell to gaires vegades, tot i que, de tant en tant, em repetia frases d'aquest estil. L'endemà vaig explicar-li el meu somni a l'avi, però em sembla que el va afectar perquè es va quedar mut. Després d'un llarg silenci, em digué: –No tot és important de recordar, hi ha records que s'han de perdre perquè sinó la vida

no tindria sentit. Si guardéssim tots els records passats, estaríem estancats mirant de tornar enrere, cosa que no podríem fer mai.

Vaig romandre en silenci després d'aquells mots que em féu veure les coses d'una altra manera.

La setmana va arribar a la seva fi. Havia descobert moltes coses de l'avi, històries i personatges dels quals mai m'havia parlat. Els pares ja em venien a buscar. Vaig recollir les meves coses i li vaig prometre que sempre recordaria les seves impressionants històries i faria el possible per arribar a ser com ell. De tornada cap a casa, vaig explicar tot el que m'havia contat l'avi als pares, que no van semblar gaire satisfets. No van dir res, ni tant sols es van immutar. Era com si no m'haguessin ni escoltat. Em sembla que els preocupava que el meu avi m'encomanés un estat de somni incurable del qual no em pogués recuperar mai més.

Al cap d'uns anys, quan ja en tenia dotze, a l'escola, ja ningú creia en les fades i aquestes històries. Les meves amigues creien que això eren ximpleries per als menuts, i em van fer canviar de parer. A casa, també, la mare em deia que ser escriptora només em ficaria més fantasia dins el cap, que ja hi havia molts llibres i que no calia que jo em dedicés a fer-ne més, almenys jo. Tenia moltes més oportunitats, segons ella.

Un dia que vaig anar a ca l'avi, mentre ell segava la gespa, vaig dir-li:

-Avi, ja no crec en els teus contes de fades.

L'avi em va mirar sorprès:-Qui t'ha parlat mai de contes de fades?

-Ja saps, aquelles històries que m'explicaves dels monstres i els nens del refugi quan era petita.

-I això són contes de fades?

-A veure avi, una història inventada i un conte de fades és el mateix.

Vaig esperar que s'enfurismés o que em donés una raó per la qual m'estava equivocant.

-D'acord -va dir. I seguidament, va apagar el tallagespa i el va endreçar. Em vaig quedar sorpresa, l'avi m'havia mentit? O simplement ho havia vist a venir?

Quan el pare em va venir a buscar, li vaig explicar allò de l'avi i ell em va respondre que, de petit, també li havia narrat algunes d'aquelles històries i que no eren mentides, sinó exageracions de la realitat perquè la infantesa de l'avi no va ser com un conte de fades, sinó més aviat com un conte de terror. Durant la Segona Guerra Mundial, a Berlín, els monstres en realitat eren simples soldats de l'exèrcit que van matar a tota la seva família. Comparat amb els horrors de la guerra a Alemanya, el refugi del que parlava, el centre d'acollida, per a l'avi devia semblar el paradís i, per tant, en això s'havia convertit en les seves històries: un refugi segur de dies interminables amb monstres i nens màgics, que en realitat no podien ni caminar sobre el gas ni l'aigua, ni transformar-se en animals, ni tancar-se dins una capsa de sabates. Senzillament, eren perseguits pel simple fet de ser jueus. El que els feia sorprenents, no era que posseïssin poders especials, sinó que eren protagonistes d'un miracle: haver-se pogut escapar dels guetos i les cambres de gas, simplement per aquest fet ja eren uns herois. Em vaig avergonyir d'haver tingut gelosia de la vida de l'avi, tenint en compte el preu que havia hagut de pagar. Vaig intentar sentir-me afortunada de tenir una vida segura i gens extraordinària de la qual en podia gaudir sense, en el fons, no haver fet res per merèixer-me-la. Durant els següents anys, vaig voler fer saber a tothom que no tot ha sigut tan fàcil com ara, i que hi ha coses que no apreciem i que són més importants del que semblen. Això ho vaig poder plasmar (afortunadament) en les meves històries, tal com m'ho havia explicat algú molt especial i a totes hi apareixia aquest, l'avi, el meu heroi.